

contradictorii. În poem sînt prezentate problemele cele mai acute ale contemporaneității: situația proletariatului și a țărănimii, educarea tineretului etc. Adresîndu-se celorlalți scriitori, poetul cere ca literatura să fie însoțită de spirit de partid și să aibă un bogat conținut de idei. «Cer de la scriitor să fie un om de partid, care să lupte pe o anumită parte a baricadei...», scria L. Szenwald în postfața poemului²⁴.

Creația marelui poet proletar Wł. Broniewski în deceniul al patrulea constituie o etapă nouă în formarea concepțiilor sale ideologice și artistice. În culegerile *Troska i pieśń* (*Tristețe și cîntec*) (1932) și *Krzyk ostaleczny* (*Ultimul strigăt*), au intrat poezii ca: «Elegie la moartea lui Ludwik Waryński», «Atletica ușoară», «Bazinul Dombrowski», «Łódź», «Magnitogorsk sau convorbire cu Jan», care au căpătat o mare popularitate în rîndurile cititorilor. Ambele culegeri sînt pătrunse de ideea prieteniei și a solidarității internaționale a celor ce muncesc în lupta lor împotriva exploatării capitaliste și a fascismului.

Un loc important în dezvoltarea literaturii polone îl ocupă publicistica, în care se manifestă o mai mare operativitate în reflectarea evenimentelor și se realizează un contact permanent cu masa cititorilor.

O pagină luminoasă în istoria criticii poloneze progresiste au scris-o comuniștii Tadeusz Boj-Żeleński și Ignacy Fik, autorul primelor cercetări marxiste în domeniul literaturii polone: «Începuturile sociale ale literaturii polone» și «Literatura proletară polonă».

Lăsînd la o parte unele aprecieri greșite, moștenirea acestor critici comuniști și-a păstrat valoarea pînă în zilele noastre. În deceniul al patrulea, observațiile lor critice au ajutat pe mulți scriitori să se îndrepte pe drumul ogîndirii veridice a realității.

Creșterea interesului față de succesele culturale ale Uniunii Sovietice și, în particular, ale literaturii sovietice constituie trăsătura caracteristică a vieții sociale din Polonia deceniului al patrulea. «Cărțile consacrate U.R.S.S. — serie unul din criticii din acea vreme — se epuizează imediat. Traducerile din literatura sovietică constituie la noi marfa cea mai de preț. În ultima vreme apar cărți despre U.R.S.S. scrise de oameni care, cu toate că nu au fost în Uniunea Sovietică, sînt cuprinși de un înflăcărat entuziasm văzînd succesele construcției socialiste»²⁵.

Cercurile progresiste poloneze sînt pătrunse de un respect din ce în ce mai mare față de țara socialismului victorios, față de succesele ei în toate domeniile de activitate. Magnitogorskului — noua construcție sovietică — îi închină poetul Broniewski poezia «Magnitogorsk sau convorbire cu Jan», scrisă în închisoare în anul 1933. În anul 1934 poetul întreprinde o călătorie în U.R.S.S., unde se convinge de succesele poporului sovietic. Într-o serie de schițe despre Uniunea Sovietică Broniewski înfățișează cu o deosebită dragoste tabloul muncii creatoare a poporului sovietic. El a văzut (*Drumul spre Dnepr-rôstroi*) că în Uniunea Sovietică muncitorii și inginerii prelucrează nu numai metalul și noile uzine, dar și făuresc «viața nouă, înțeleaptă, eroică, trainică, cu un adînc conținut uman»²⁶.

În Polonia în acești ani apar noi traduceri din Maiakowski, a cărui popularitate a crescut simțitor în deceniul al patrulea. Versurile lui Maiakovski

²⁴ Vezi V. Artimovici, *Поэт — воин*, în volumul «Плечом к плечу», Moscova, 1949, p. 12.

²⁵ Vezi *Интернациональная литература*, 1936, nr. 8, p. 121.

²⁶ Vezi «*Wiadomości Literackie*», 1934, nr. 27.